

Кравчук О.П., аспірантка
(м. Бердянськ, педінститут)

МУЗИЧНА СПАДЩИНА Г.С.СКОВОРОДИ

Музичні погляди Г.С.Сковороди донедавна мало привертали увагу дослідників, що було пов'язано з певною недооцінкою історії музичного виховання взагалі. Поступово така недооцінка відходить у минуле. Відомі музикознавці визнають, що художні твори Г.С. Сковороди, зокрема його пісні, сприяють вихованню музичних почуттів у сучасних школярів.

Від природи всебічно обдарована людина, Сковорода розвинув свої здібності, насамперед музичні, під час навчання у Києво-Могилянській академії /1738-1750 рр./, яка була відома за межами України як культурно-освітній центр за давніми гуманістичними традиціями. Важливе місце в естетичному вихованні студентів належало музичній освіті. Майже всі події у стінах Академії відбувалися в “музичній оправі”. Сковорода завдяки своїм вокальним даним був “вспеваком академічного хору” і виконував партії багатоголосних партесних концертів. Він відчував потребу відобразити свої почуття і думки в музиці, це була “сродна” його душі потреба пізнати світ і власну душу, а також прогнати “демона печалі”.

У розвитку української авторської пісні з супроводом визначну роль відігравали пісенні твори Сковороди, які у багатьох варіантах поширилися серед народних музикантів - бандуристів і лірників. Їх соціальна насиченість, пов'язаність мелодії з народнопісенними джерелами сприяли розповсюдженню серед широких верств населення. Окремі зразки, такі, як “Ой ти, птичко жовтобока”, “Стоїть явор над водою” та ін., звучали ще за життя Сковороди у виконанні учнів колегіумів, студентів Академії. Природна музикальність Сковороди стала зв'язуючою ланкою між усіма проявами його таланту - філософа, поета, музиканта.